

Вищий навчальний заклад
«НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ»

Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

ЗАТВЕРДЖЕНО

Декан юридичного факультету

С.В. Матвеев

РОБОЧА ПРОГРАМА

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

підготовки перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 07 «Управління та адміністрування»
(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність 075 «Маркетинг»
(код і найменування спеціальності)

освітньо-професійної програми «Маркетинг»
(найменування освітньої програми)

тип дисципліни професійної підготовки

2020 рік

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

(підпис)

Т.В.Серкутан
(прізвище, ініціали)

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою теорії та історії держави і права
протокол № 1
від «28»серпня 2020 року

Завідувач кафедри

Є. О. Гіда

Розробники: Соловйова Аліна Миколаївна, доктор юридичних наук, доцент

1. Опис навчальної дисципліни

Мова навчання: українська

Статус дисципліни: вибіркова

Передумови вивчення навчальної дисципліни: Вивчення дисципліни повинне базуватись на знаннях, отриманих здобувачами вищої освіти під час опанування ними фундаментальних положень теорії адміністративного права і змісту адміністративного законодавства та інших суміжних правових дисциплін і курсів, з урахуванням останніх досягнень науки адміністративного права, практики, у тому числі судової, застосування Конституції України, Кодексу України про адміністративні правопорушення інших нормативно-правових актів, виявлених проблем кодифікації адміністративного законодавства України, закордонного та міжнародного передового досвіду правового регулювання сфери господарювання.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Адміністративне законодавство» є сукупність управлінських відносин, які складаються переважно у сфері державного управління, а також узагальнення змін практичної діяльності органів держави.

Інформаційний обсяг навчальної дисципліни. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 150 годин 5 кредити ECTS.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Адміністративне законодавство» є досягнення всебічного глибокого розуміння природи і сутності управлінських відносин, а також поглиблене розкриття та засвоєння теоретично-методологічних засад адміністративного права, ознайомлення з основними теоретичними проблемами, з'ясування їх суті, причин та можливих шляхів їх вирішення, формування розуміння взаємозалежності між теоретичними проблемами галузі права і практичними проблемами створення, розвитку та модернізації адміністративного законодавства.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Адміністративне законодавство» є:

1) формування у здобувачів вищої освіти системи науково-теоретичних знань з проблем адміністративного права, визначення та розкриття основних проблем розуміння його понять, категорій та інститутів;

2) створення та розвиток навичок з урахуванням отриманих знань та усвідомленням теоретичних проблем визначати потреби створення, напрями розвитку та удосконалення адміністративного законодавства у сфері формування і функціонування органів публічної адміністрації, контролю за діяльністю публічної адміністрації, співвідношення його з конституційним, трудовим, цивільним законодавством, шляхи вирішення проблем його застосування у юридичній практиці, засоби викладання у навчальному процесі.

3) формування у здобувачів вищої освіти теоретично-методологічних навичок наукової діяльності у сфері адміністративно-правової науки.

3. Компетентності та заплановані результати навчання

Дисципліна «Адміністративне законодавство» забезпечує набуття здобувачами вищої освіти **компетентностей**:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу
ЗК12	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК13	Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК14	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо

Спеціальні компетентності (СК):

СК8	Здатність розробляти маркетингове забезпечення розвитку бізнесу в умовах невизначеності
СК11	Здатність аналізувати поведінку ринкових суб'єктів та визначати особливості функціонування ринків

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен досягти таких запланованих результатів навчання:

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН2	Аналізувати і прогнозувати ринкові явища та процеси на основі застосування фундаментальних принципів, теоретичних знань і прикладних навичок здійснення маркетингової діяльності
ПРН3	Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань у сфері маркетингу
ПРН15	Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості
ПРН17	Демонструвати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами, а також належного використання професійної термінології
ПРН18	Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності

4. Структура навчальної дисципліни

№ пп	Найменування тем курсу	Кількість годин									
		Денна форма					Заочна форма				
		Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР	Всього	Лекції	Семінари	СРС	ІКР
Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти адміністративного права											
1	Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави	13	4	1	8	-	13	1	-	12	-
2	Норми, система та джерела адміністративного права	13	4	1	8	-	13	1	-	12	-
3	Адміністративно-правові відносини	13	4	2	7	-	13	1	-	12	-
4	Суб'єкти адміністративного права	13	5	2	6	-	13	1	-	12	-
5	Форми державного управління	14	5	2	7	-	14	1	-	13	-
6	Методи державного управління	14	5	2	7	-	14	1	-	13	-
Разом модуль 1		80	27	10	43	-	80	6	-	74	-
Змістовний модуль 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки та підприємництва											
7	Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки	14	5	2	7	-	14	2	1	11	-
8	Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу та підприємництва	14	5	2	7	-	14	2	1	11	-
9	Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції.	14	5	2	7	-	14	2	1	11	-

10	Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту	14	5	2	7	-	14	1	1	12	-
11	Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики	14	5	2	7	-	14	1	-	13	-
Разом модуль 2		70	25	10	35	-	70	8	4	58	
Усього годин		150	52	20	78	-	150	14	4	132	-
Форма підсумкового контролю: диф.залік											

5. Зміст програми навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Теоретичні аспекти адміністративного права

Тема 1. Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави.

Становлення і розвиток адміністративного права. Зміст поліцейського права. Перехід до адміністративного права. Становлення та розвиток українського адміністративного права.

Предмет адміністративного права: сучасне визначення. Соціальне призначення адміністративного права. Метод правового регулювання адміністративного права України. Трансформація методу адміністративного права.

Поняття та класифікація принципів адміністративного права.

Сучасна українська наука адміністративного права. Перспективи розвитку адміністративного права.

Адміністративне законодавство: як галузь права, як навчальна дисципліна.

Тема 2. Норми, система та джерела адміністративного права.

Визначення поняття адміністративно-правових норм. Характерні риси адміністративно-правових норм. Структура адміністративно-правових норм. Дія адміністративно-правових норм. Види адміністративно-правових норм.

Система адміністративного права: поняття та зміст. Підгалузі та інститути в системі адміністративного права. Публічно-правові риси адміністративного права. Місце адміністративного права в правовій системі України.

Поняття джерел адміністративного права. Види джерел адміністративного права. Адміністративне законодавство і форми його систематизації. Кодифікація адміністративного законодавства.

Тема 3. Адміністративно-правові відносини.

Поняття і форми реалізації адміністративно-правових норм.

Місце і значення адміністративно-правових відносин в теорії адміністративного права. Поняття та зміст адміністративно-правових відносин.

Адміністративно-правові відносини та юридичні факти. Класифікація юридичних фактів в адміністративному праві. Види адміністративно-правових відносин. Державно-управлінські відносини як складова адміністративно-правових відносин.

Тема 4. Суб'єкти адміністративного права.

Поняття «суб'єкт адміністративного права». Поняття адміністративної правосуб'єктності та адміністративно-правового статусу суб'єктів. Адміністративного права. Класифікація суб'єктів адміністративного права.

Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як суб'єктів адміністративного права. Адміністративна правоздатність громадян. Адміністративна дієздатність громадян. Підстави виникнення взаємовідносин між громадянами і органами державної влади. Обставини, що характеризують дієздатність громадян.

Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.

Місцеві органи виконавчої влади як суб'єкти адміністративного права.

Адміністративно-правовий статус підприємств, установ і організацій.

Тема 5. Форми державного управління.

Поняття і види форм державного управління.

Поняття і види правових актів управління. Порядок прийняття та чинність правових актів управління. Призначення правових актів державного управління. Акти Президента України. Акти Кабінету міністрів України. Акти центральних органів виконавчої влади. Акти місцевих органів виконавчої влади.

Тема 6. Методи державного управління.

Поняття методів державного управління. Загальні особливості методів державного управління. Відмінності між методом управління та методом правового регулювання суспільних відносин.

Класифікація методів державного управління. Правова форма методів державного управління. Контроль та нагляд як загальні методи управління.

Змістовний модуль 2. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки та підприємництва

Тема 7. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки.

Загальна характеристика адміністративно-правового регулювання у сфері економіки. Основні напрями економічної політики, що визначаються державою.

Організація державного управління у сфері економіки. Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства. України як провідний центральний орган виконавчої влади у забезпеченні реалізації єдиної державної політики економічного розвитку України. Основні завдання Мінекономрозвитку.

Основні адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки. Державний контроль у сфері економіки.

Тема 8. Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу і підприємництва.

Маркетингова діяльність пов'язана з вивченням стану та перспектив розвитку ринку товарів і послуг тієї чи іншої галузі чи сфери виробничо-господарської та іншої підприємницької діяльності. Збір та аналіз інформації про ринок товарів і послуг відповідної галузі або сфери економічної діяльності, аналіз даних і видача рекомендацій про ринок споживачів і покупців (потенційному і платоспроможному попиту на ці товари і послуги), проведення рекламних компаній і т.д. Економічна діяльність яка здійснюється спеціальними маркетинговими службами виробничих підприємств і об'єднань або спеціалізованими маркетинговими фірмами.

Тема 9. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції.

Історія становлення системи управління економікою. Ринкова трансформація управління економікою.

Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості. Роль центрального органу виконавчої влади як провідного органу, що забезпечує політику економічного і соціального регіонального розвитку та розвитку країни в цілому. Система органів управління промисловістю.

Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції. Роль Антимонопольного комітету України як державного органу зі спеціальним статусом метою якого є забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності. Основні завдання Антимонопольного комітету України

Тема 10. Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту.

Загальна характеристика у сфері праці та соціального захисту громадян. Загалнообов'язкове державне соціальне страхування.

Характеристика Міністерства соціальної політики України як головного органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах зайнятості населення, соціального захисту населення. Основні завдання Мінсоцполітики.

Державний контроль та нагляд у сфері праці та соціальної політики. Державна служба з питань праці як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики з питань нагляду та контролю за додержанням законодавства про працю, зайнятість населення, державне соціальне страхування.

Тема 11. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики.

Засади адміністративно-правового регулювання у сфері зовнішньої політики. Законодавство України, що регулює зовнішню політику держави.

Державне управління закордонними справами. Система органів державного управління зовнішньополітичною діяльністю. Повноваження Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України у сфері зовнішніх відносин.

Роль Міністерства закордонних справ як центрального органу виконавчої влади, який забезпечує проведення зовнішньої політики держави і координацію діяльності у сфері зовнішніх справ України.

6. Теми лекцій

№ п п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма Навчання
1	Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави	4	1
2	Норми, система та джерела адміністративного права	4	1
3	Адміністративно-правові відносини	4	1
4	Суб'єкти адміністративного права	5	1
5	Форми та методи державного управління	5	1
6	Методи державного управління	5	1
7	Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки	5	2
8	Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу та підприємництва	5	2
9	Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції.	5	2
10	Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту	5	1
11	Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики	5	1
Всього		52	14

7. Теми практичних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>		

8. Теми семінарських занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Тема 1 Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави. 1. Становлення та розвиток адміністративного права. 2. Предмет адміністративного права: сучасне визначення. 3. Метод правового регулювання адміністративного права України 4. Поняття та класифікація принципів адміністративного права. Сучасна Українська наука адміністративного права.	1	-

2	Тема 2. Норми, система та джерела адміністративного права. 1. Поняття, структура та види адміністративно-правових норм. 2. Система адміністративного права: Поняття та зміст. 3. Поняття джерел адміністративного права.	1	-
3	Тема 3. Адміністративно-правові відносини. 1. Поняття та форми реалізації адміністративно-правових норм. 2. Поняття та зміст адміністративно-правових відносин. 3. Види адміністративно-правових відносин.	2	-
4	Тема 4. Суб'єкти адміністративного права. 1. Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного права. 2. Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як індивідуальних суб'єктів адміністративного права. 3. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади. 4. Місцеві органи влади як суб'єкти адміністративного права. 5. Адміністративно-правовий статус підприємств, установ і організацій.	2	-
5	Тема 5. Форми державного управління. 1. Поняття і види форм державного управління. 2. Поняття і види правових актів управління. 3. Акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади. 4. Державна реєстрація нормативно-правових актів. Адміністративні договори.	2	-
6	Тема 6. Методи державного управління. 1. Поняття і особливості методів державного управління. 2. Класифікація методів державного управління. 3. Контроль та нагляд як загальні методи управління. 4. Потреби процесу управління як найважливіший критерій класифікації методів управління.	2	-
7	Тема 7. Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки. 1. Загальна характеристика адміністративного регулювання у сфері економіки. 2. Організація державного управління у сфері економіки. 3. Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства України: завдання та функції. 4. Основні адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки. 5. Державний контроль у сфері економіки.	2	1
8	Тема 8. Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу та підприємництва. 1. Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу. 2. Законодавство у сфері маркетингу. 3. Державне регулювання підприємницької діяльності.	2	1
9	Тема 9. Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції. 1. Історія становлення системи управління економікою. 2. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості. 3. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції. 4. Антимонопольний комітет України: завдання та функції.	2	1
10	Тема 10. Адміністративно-правове регулювання у сфері праці	2	1

	та соціального захисту. 1. Характеристика державної політики у сфері праці та соціального захисту громадян. 2. Міністерство соціальної політики: завдання та функції. 3. Державний контроль та нагляд у сфері праці та соціальної політики. Державна служба з питань праці України: завдання та функції.		
11	Тема 11. Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики. 1. Засади адміністративно-правового регулювання у сфері зовнішньої політики. 2. Система органів державного управління зовнішньополітичною сферою. 3. Дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном. 4. Міністерство закордонних справ України: завдання та функції	2	-
Всього		20	4

9. Теми лабораторних занять

№ пп	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
	<i>Не заплановано навчальним планом</i>	-	-

10. Теми самостійної роботи

№ пп	Назва теми дисципліни	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма Навчання
1	Поняття адміністративного права та його місце у правовій системі держави	8	12
2	Норми, система та джерела адміністративного права	8	12
3	Адміністративно-правові відносини	7	12
4	Суб'єкти адміністративного права	6	12
5	Форми та методи державного управління	7	13
6	Методи державного управління	7	13
7	Адміністративно-правове регулювання у сфері економіки	7	11
8	Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу та підприємництва	7	11
9	Адміністративно-правове регулювання у сфері промисловості. Державне регулювання захисту економічної конкуренції.	7	11
10	Адміністративно-правове регулювання у сфері праці та соціального захисту	7	12
11	Адміністративно-правове регулювання у сфері зовнішньої політики	7	13
Всього		78	132

11. Завдання для самостійної роботи

Питання для самостійного вивчення програмного матеріалу

Тема 1.

1. Метод координації.
2. Метод субординації.
3. Принцип законності.
4. Принцип пріоритету прав та свобод людини і громадянина.
5. Принцип демократизму.
6. Принцип взаємної відповідальності держави і людини.
7. Принцип гуманізму і справедливості у взаємовідносинах між державою і людиною.

Тема 2.

1. Особливості адміністративно-правових норм.
2. Структура адміністративно-правової норми.
3. Адміністративно-правові норми за спрямованістю змісту.
4. Адміністративно-правові норми за функціональним призначенням.
5. Адміністративно-правові норми за формою припису.
6. Адміністративно-правові норми за силою юридичних актів, у яких норми зафіксовані.
7. Судовий прецедент.
8. Нормативно-правовий акт.
9. Правова доктрина.
10. Кодифікація та інкорпорація законодавства.

Тема 3.

1. Способи реалізації (застосування) норм.
2. Адміністративно-правові відносини і їх особливості.
3. Юридичні факти.
4. Регулятивні правовідносини.
5. Правоохоронні правовідносини.
6. Матеріальні правовідносини.
7. Процесуальні правовідносини.

Тема 4.

1. Загальна правосуб'єктність.
2. Спеціальна правосуб'єктність.
3. Адміністративна правоздатність.
4. Адміністративна дієздатність і делікоздатність.
5. Абсолютні права і обов'язки.
6. Відносні права і обов'язки.
7. Адміністративний статус міністерства, державної служби, державного агентства, державної інспекції..
8. Адміністративний статус підприємств, установ і організацій.

Тема 5.

1. Управлінська діяльність та її форми.
2. Характерні ознаки правового акту управління.
3. Нормативні акти управління.
4. Індивідуальні акти управління.
5. Акти Президента України.
6. Акти Кабінету Міністрів України.
7. Акти центральних органів виконавчої влади.
8. Акти місцевих органів виконавчої влади.
9. Положення про державну реєстрацію нормативно-правових актів міністерств, інших органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 1992 року № 731

Тема 6.

1. Характеристика адміністративних методів управління.

2. Грошово-кредитна та фінансова політика
3. Характеристика бюджету.
4. Ознаки конкурентної політики.
5. Ціноутворення.
6. Податкова політика.
7. Методи правового регламентування.
8. Контроль та нагляд як методи управління.

Тема 7.

1. Структурно-галузева економічна політика держави.
2. Інвестиційна економічна політика держави.
3. Амортизаційна економічна політика держави.
4. Державне замовлення.
5. Ліцензування.
6. Патентування.
7. Завдання Державної аудиторської служби України.
8. Завдання Державної казначейської служби України.
9. Завдання Державної податкової служби України.

Тема 8.

1. Адміністративно-правове регулювання
2. Бюджетний кодекс України.
3. Податковий кодекс України.
4. Закон України від 15 березня 2003 р. «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».
5. Державне регулювання підприємництва.
6. Біржова діяльність
7. Інвестиційна та інноваційна діяльність.
8. Страхова діяльність.

Тема 9

1. Характеристика важкої промисловості.
2. Основні риси легкої промисловості.
3. Характеристика видобувної промисловості.
4. Характеристика харчової промисловості.
5. Закон України від 11 січня 2001 р. «Про захист економічної конкуренції».
6. Закон України від 07 червня 1996 р. «Про захист від недобросовісної конкуренції».
7. Закон України від 26 листопада 1993 р. «Про Антимонопольний комітет України».

Тема 10.

1. Концепція соціального забезпечення населення України.
2. Закон України 05 листопада 1991 р. «Про пенсійне забезпечення».
3. Закон України від 03 жовтня 2017 р. «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо підвищення пенсій».
4. Закон України від 05 липня 2012 р. «Про зайнятість населення».
5. Закон України від 02 березня 2000 р. «Про обов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття».

Тема 11.

1. Закон України від 01 липня 2010 р. «Про засади внутрішньої та зовнішньої політики».
2. Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 р.
3. Акт проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р.
4. Закон України від 29 червня 2004 р. «Про міжнародні договори України».
5. Закон України від 05 квітня 2018 р. «Про дипломатичну службу».
6. Закон України від 23 квітня 1999 р. «Про участь України у миротворчих операціях».
7. Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства».
8. Повноваження Президента України у сфері зовнішніх відносин.
9. Повноваження Кабінету міністрів України у сфері зовнішніх відносин.

Теми рефератів

1. Становлення та розвиток адміністративного права.
2. Поняття влади. Співвідношення державного управління та виконавчої влади.
3. Поняття та види адміністративно-правових відносин.
4. Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як індивідуальних суб'єктів адміністративного права.
5. Місцеві органи влади як суб'єкти адміністративного права.
6. Інститут державної служби, його зміст та значення в суспільстві.
7. Правовий статус посадових осіб органів місцевого самоврядування.
8. Адміністративна юстиція як засіб судового захисту громадян у сфері державного управління.
9. Поняття і види правових актів управління.
10. Класифікація методів державного управління.
11. Контроль та нагляд як загальні методи управління.
12. Адміністративний примус і його значення.
13. Ознаки та склад адміністративного проступку.
14. Адміністративне стягнення і його призначення.
15. Державне управління у сфері економіки.
16. Роль державного контролю у сфері економіки.
17. Фінансове підприємництво і його значення.
18. Адміністративно-правове регулювання промисловості.
19. Державне регулювання захисту економічної конкуренції.
20. Державне управління транспортною сферою.
21. Державне управління митною справою.
22. Митний контроль і його значення.
23. Державне регулювання у сфері праці.
24. Державне регулювання освіти.
25. Адміністративно-правове регулювання у справах молоді і спорту.
26. Організація оборони і національної безпеки.
27. Дослідження реалізації воєнної доктрини.
28. Державне управління зовнішньополітичною сферою.
29. Роль та функції дипломатичної установи.
30. Адміністративно-правовий статус Національної поліції України.

12. Питання для підготовки до підсумкового контролю (диф.залику)

1. Становлення та розвиток адміністративного права.
2. Предмет адміністративного права: сучасне визначення.
3. Метод правового регулювання адміністративного права України
4. Поняття та класифікація принципів адміністративного права.
5. Сучасна Українська наука адміністративного права.
6. Поняття, структура та види адміністративно-правових норм.
7. Система адміністративного права: Поняття та зміст.
8. Поняття джерел адміністративного права.
9. Поняття та форми реалізації адміністративно-правових норм.
10. Поняття та зміст адміністративно-правових відносин.
11. Види адміністративно-правових відносин.
12. Поняття та класифікація суб'єктів адміністративного права.
13. Адміністративно-правовий статус громадян та інших фізичних осіб як індивідуальних суб'єктів адміністративного права.
14. Адміністративно-правовий статус органів виконавчої влади.
15. Місцеві органи влади як суб'єкти адміністративного права.
16. Адміністративно-правовий статус підприємств, установ і організацій.
17. Поняття і види форм державного управління.
18. Поняття і види правових актів управління.

19. Акти Президента України, Кабінету Міністрів України, центральних та місцевих органів виконавчої влади.
20. Державна реєстрація нормативно-правових актів. Адміністративні договори.
21. Поняття і особливості методів державного управління.
22. Класифікація методів державного управління.
23. Контроль та нагляд як загальні методи управління.
24. Потреби процесу управління як найважливіший критерій класифікації методів управління.
25. Загальна характеристика адміністративного регулювання у сфері економіки.
26. Організація державного управління у сфері економіки.
27. Міністерство економічного розвитку, торгівлі і сільського господарства України: завдання та функції.
28. Основні адміністративно-правові засоби державного впливу у сфері економіки.
29. Державний контроль у сфері економіки.
30. Адміністративно-правове регулювання у сфері маркетингу.
31. Фінансове підприємництво.
32. Державне регулювання підприємницької діяльності.
33. Історія становлення системи управління економікою.
34. Особливості адміністративно-правового регулювання у сфері промисловості.
35. Особливості державного регулювання захисту економічної конкуренції.
36. Антимонопольний комітет України: завдання та функції.
37. Характеристика державної політики у сфері праці та соціального захисту громадян.
38. Міністерство соціальної політики: завдання та функції.
39. Державний контроль та нагляд у сфері праці та соціальної політики.
40. Державна служба з питань праці України: завдання та функції.
41. Засади адміністративно-правового регулювання у сфері зовнішньої політики.
42. Система органів державного управління зовнішньополітичною сферою.
43. Дипломатичні представництва та консульські установи України за кордоном.
44. Міністерство закордонних справ України: завдання та функції.

13. Методи навчання

Методи навчання на лекціях:

- вербальний метод (лекція, дискусія тощо);
- методи візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

Методи навчання на практичних, семінарських заняттях:

- вербальний метод (дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні, семінарські та лабораторні заняття);
- метод візуалізації (презентація, метод ілюстрації (графічний, табличний, тощо), метод демонстрацій та інші);
- робота з навчально-методичною літературою (рецензування, підготовка реферату, есе, доповіді тощо);
- інші методи у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- кейс-метод (вирішення ситуацій, розв'язання завдань тощо);
- Дослідницький метод
- Пошуковий метод.

14. Методи оцінювання

У процесі вивчення дисципліни «Адміністративне законодавство» використовуються такі методи оцінювання:

- для поточного контролю у вигляді *усного та письмового опитування, фронтального*

опитування, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, написання есе (рефератів), виконання індивідуальних та групових проєктів, творчих завдань, тощо.

- для модульного контролю у вигляді письмової відповіді, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.

- для підсумкового контролю проведення екзамену або заліку (усна та/або письмова відповідь, тестування, вирішення ситуаційних завдань, розв'язування задач, тощо.).

15. Засоби діагностики результатів навчання

Робоча програма передбачає застосування засобів діагностики результатів навчання за формами контролю знань:

- *поточний контроль* може передбачати застосування широкого спектру форм та методів оцінювання знань, що проводиться за кожною темою.

- *модульний контроль* передбачає письмове виконання різних видів контрольних завдань.

- *підсумковий контроль* передбачає проведення екзамену або заліку

Завершальним етапом досягнення запланованих програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Адміністративне законодавство» є підсумковий контроль - диф.залік.

16. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Рекомендоване оцінювання окремих видів навчальної діяльності здобувача вищої освіти:

№	Вид навчальної діяльності здобувачів вищої освіти*	Кількість балів
1.	Реферат, есе	1-5
2.	Вирішення ситуаційних завдань, розв'язання задач	1-5
3.	Індивідуальне завдання	1-5
4.	Відповідь на практичному, семінарському, лабораторному занятті	1-5
5.	Ділова гра, практичний кейс, тощо.	1-10
6.	Участь у публічних заходах (конференція, олімпіада тощо)	1-10
7.	Модульний контроль (для денної форми здобуття освіти)	1-20
8.	Контрольна робота (для заочної форми здобуття освіти)	1-50

*види навчальної діяльності здобувачів освіти обираються та оцінюються викладачем за рекомендованою шкалою в залежності від особливостей навчальної дисципліни

Для визначення ступеня засвоєння навчального матеріалу та поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти оцінюються за такими критеріями:

Бали	Критерії оцінювання
90-100	Здобувач вищої освіти повною мірою засвоїв програмний матеріал, виявляє знання основної та додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання інших галузей знань, вдало наводить приклади.
82-89	Здобувач вищої освіти демонструє достатньо високий рівень знань, при цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або незначні помилки, або присутня недостатня чіткість у визначенні понять.
75-81	Здобувач вищої освіти володіє достатнім обсягом навчального матеріалу, здатний його аналізувати, але не має достатніх знань для формування висновків, не завжди здатний асоціювати теоретичні знання з практичними прикладами
64-74	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, проте відповідь неповна, неглибока, містить неточності, є помилки у формулюванні понять, відчуваються складнощі в застосуванні знань при наведенні прикладів.
60-63	Здобувач вищої освіти в загальній формі розбирається в матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні матеріалу, формулюванні понять, не може навести приклади.
35-59	Здобувач вищої освіти не володіє переважною частиною програмного матеріалу,

	допускає суттєві помилки при висвітленні понять.
1-34	Здобувач вищої освіти не засвоїв програмний матеріал.

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни. Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку використовуваної числової (рейтингової) шкали.

Порядок переведення оцінок у систему ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	ОЦІНКА А ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		для диференційованого заліку, екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для недиференційованого заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
64-74	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

17. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Для денної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота											Підсумковий контроль	Сума	
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							Самостійна робота
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11			
2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	3	10	40	100
Модульний контроль 1 - 10						Модульний контроль 2 - 10							

Для заочної форми здобуття освіти

Поточний контроль та самостійна робота		Підсумковий контроль	Сума
Контрольна робота	Самостійна робота		
50	10	40	100

18. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення дисципліни «Адміністративне законодавство» узагальнено в комплексі навчально-методичного забезпечення, який включає:

- силабус;
- робочу програму навчальної дисципліни;
- методичні вказівки до вивчення дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- варіанти завдань для самостійної та індивідуальної роботи студентів;
- варіанти завдань для модульного контролю;
- варіанти завдань для підсумкового контролю;
- інші матеріали.

19. Рекомендована література

Базова література:

1. *Адміністративне право України : підручник / І.Л. Бородін. К.: Алерта, 2019. 548 с.*
2. *Адміністративне право України. Повний курс : підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с*
3. *Адміністративне право. Загальна частина (альбом схем) [Текст] : навч. посіб. / За заг. ред. О.В. Кузьменко. – К. : ЦУЛ, 2015. – 232 с.*
4. *Адміністративне право: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти; за аг. ред. В. М. Гаращука. Харків: Право, 2017. 174 с*
5. *Адміністративне процесуальне право: Навч. посібник / кол. авт. ; за заг. ред. Т.П. Мінки. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 320 с.*
6. *Бурбика, М. М. Адміністративне право України [Текст] : навч. посіб. / М. М. Бурбика, А. В. Солонар, К. Д. Янішевська. – Суми : Мрія, 2015. – 358 с.*
7. *Галуцько В. Адміністративне право України: підручник. Видання друге. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.*
8. *Загальне адміністративне право: підручник / [Гриценко І.С., Мельник Р.С., Пухтецька А.А. та інші]; за заг. ред. І. С. Гриценка. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 568с.*
9. *Задихайло О. А. Адміністративне право України (Загальна частина): навч. посіб. Харків: Право, 2017. 314 с.*
10. *Куліш, А.М. Адміністративне право України. Загальна частина (у схемах): навчальний посібник / А.М. Куліш, А.В. Солонар, К.Д. Янішевська. – Суми: Видавництво «Ярославна», 2017. – 220с.*
11. *Мельник Р.С., Мосьондз С.О. Адміністративне право України (у схемах і таблицях): навчальний підручник. Київ: Юрінком Інтер; Буква Закону, 2018. 344 с.*
12. *Основи адміністративного права України: навч.-метод. посіб. / Л. Р. Біла-Тіунова та ін.; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса : Фенікс, 2015. 120 с.*

Додаткова література:

1. *Адміністративне законодавство [Текст] : навч. посіб. / С. В. Ківалов [та ін.] ; Нац. ун-т "Одес. юрид. акад.". - Вид. 7-е, перероб. і допов. - Одеса : Фенікс, 2015. - 350 с*
2. *Адміністративне право: навч. посібник / О. І. Остапенко, З. Р. Кісіль, М. В. Ковалів, Р. – В. В. Кісіль. 2009. – 536 с.*
3. *Гультай М. М. Конституційна скарга у механізмі доступу до конституційного правосуддя : Курс лекцій. / М. М. Гультай. – Київ: Центр учб. літ., 2019.–269 с.*
4. *Дрозд, О. Ю. Співвідношення норм трудового та адміністративного права при регулюванні проходження державної служби в Україні [Текст] : моногр. / О. Ю. Дрозд. – Херсон. : Видав. дім "Гельветика", 2016. – 480 с.*
5. *Економіко-правові проблеми розвитку та сприяння господарській діяльності в сучасних умовах [Текст] = Экономико-правовые проблемы развития хозяйственной деятельности в современных условиях : зб. наук. пр. за матеріалами II Круглого столу, м. Харків, 17 трав. 2019 р. / [редкол.: С. В. Глібко, А. М. Любчич, О. О. Дмитрик] ; Нац. акад. прав. наук України [та ін.]. - Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. - 257 с.*
6. *Інформаційно-комунікативна діяльність органів публічної влади : монографія / В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко, О. В. Риженко, А. В. Дуда, С. Г. Соловійов, П. С. Шпиґа; ред.: В. С. Куйбіда, О. В. Карпенко; Нац. акад. держ. упр. При Президентові України. - Вид. 2-ге, допов. та перероб. - Київ : Компринт, 2019. - 357 с.*
7. *Карпушова, Катерина Геннадіївна. Судовий прецедент в системі податкового регулювання в Україні [Текст] : монографія / К. Г. Карпушова ; Київ. міжнар. ун-т. – Херсон : Гельветика. 2019 –167 с.*
8. *Львова, Єлизавета Олегівна. Глобальний конституціоналізм : теоретичні підходи та правові виклики для формування [Текст] : монографія /Єлизавета Львова ; за ред. Д-ра юрид. наук, проф., Заслуж. діяча науки і техніки України М. О. Баймуратова. – Одеса : Фенікс, 2019. –*

292 с.

9. Мельник, Р. С. Загальне адміністративне право [Текст] : навч. посіб. / Р. С. Мельник, В. М. Бевзенко ; за заг. ред. Р. С. Мельника. - Київ : Ваіте, 2014. - 375 с.

10. Миколенко О.М. Функції адміністративно-деліктного права: теорія і практика: Монографія – Харків : Право, 2019. – 420 с.

11. Мироненко, І. В. Інститут права сусідства: теоретичні та практичні аспекти [Текст] : монографія / Мироненко І. В. - Івано-Франківськ : Супрун В. П. [вид.], 2019. - 343 с.

12. Митне право України : навч. посб. / Ю. Б. Іщенко, В. П. Чабан, В.М. Дорогих. 2010. – 296 с.

13. Олійниченко В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за ч.4 та ч.5 ст.212 КК України: Монографія. Х.: Видавництво «Право». 2019. 256 с.

14. Право на життя в контексті кримінального провадження: практика Європейського суду з прав людини та законодавство України : наук.-практ. посіб. / ред.: А. В. Столітній; уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, Я. А. Соколова-Височина, Є. О. Наливайко, М. І. Снігар, М. О. Лисенков. - Харків : Право, 2019. - 185 с.

15. Правова система держави: сучасні тенденції та фактори розвитку, науково-практична конференція (2019; Івано-Франківськ): Матеріали науково-практичної конференції «Правова система держави: сучасні тенденції та фактори розвитку» (5-6 квітня 2019 року) [Текст]. - Івано-Франківськ ; Херсон : Молодий вчений, 2019. - 103 с.

16. Правові основи судового адміністрування та судової діяльності : навч. посіб. / Л. М. Москвич, О. О. Овсяннікова, А. В. Іванцова, Ю. І. Крючко, О. М. Овчаренко, І. О. Русанова, Р. Р. Трагнюк, І. В. Юревич. - Харків : Право, 2019. - 395 с.

17. Правові умови сприятливого бізнес-клімату: досвід Німеччини та України [Текст] : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 27 черв. 2019 р., м. Одеса : [зб.] / [редкол.: С. В. Ківалов та ін.] ; Нац. ун-т «Одес. юрид.», Громад. орг. Всеукр. центр екон. права», Нім.-укр. об'ня юристів. - Одеса : Фенікс, – 2019. - 142 с.

18. Правотворчість та правозастосування у демократичній державі: теорія і практика [Текст] : зб. матеріалів Міжнар. юрид. наук.-практ. конф. : тези наук. доп. (3 жовт. 2019 р.) / «Правотворчість та правозастосування у демократичній державі: теорія і практика», міжнародна юридична науково-практична конференція (2019 ; Київ). - Київ : Редакція «ТПУ», 2019. - 105 с.

19. Пристинський І. О. Адміністративно-правові аспекти реєстрації та припинення діяльності релігійних організацій в Україні / І. О. Пристинський // Адвокат. – 2009.– № 2. – С. 8–12.

20. Професійна підготовка суддів, прокурорів та працівників правоохоронних органів: національний і зарубіжний досвід [Текст] : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., 19 верес. 2019 р. / [уклад.: Мінченко С. І. та ін.] ; Ген. прокуратура України [та ін.]. – Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2019. – 187 с.

21. Римське право і сучасність [Текст] : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 18 трав. 2019 р. / [за заг. ред. Є. О. Харитоновна ; упоряд.-уклад.: М. В. Кучеренко, В. С. Лоншакова] ; Півден. регіон. центр Нац. акад. прав. Наук України, Нац. ун-т; «Одес. юрид. акад.», ДВНЗ «Ужгород. нац. ун-т»; Каф. цивіл. права. - Одеса : Фенікс, 2019. – 295 с.

22. Савінова, Наталія А.. Кримінально-правова комунікація: соціальні передумови конструювання: добірка ст. і тез доп. 2015 - 2019 рр. / Наталія Савінова. - Одеса : Фенікс, 2019. - 75 с.

23. Судова практика у справах щодо оскарження камеральних перевірок нотаріуса: збірник судової практики, коментарі / Д. В. Журавльов, М. Г. Коротюк, О. В. Коротюк, К. І. Чижмарь. - Київ : ОВК, 2019. - 278 с.

24. Теорія кримінального переслідування : монографія / В. А. Гринчак, І. Я. Заяць, В. І. Петлюк, Г. М. Федущак-Паславська; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Харків : Право, 2019. - 207 с.

25. Цивільне право України : навч. посіб. : у 2 т. Т. 1 / Ю. Ф. Іванов, О. В. Куриліна, М. В. Іванова. - Київ : Алерта, 2019. - 340 с.

Періодичні видання:

1. Журнал «Вісник господарського судочинства»
2. Журнал «Юридичний вісник»
3. Журнал «Юридична наука».
4. Журнал «Закон і бізнес».
5. Журнал «Право України».
6. Вісник прокуратури.
7. Економіка. Право. Фінанси.
8. Серія видань «Юридична газета» та ін.

Закони та нормативно-законодавчі акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Кодекс Адміністративного судочинства України від 6 липня 2005 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15>
4. Господарський процесуальний кодекс України від 6 листопада 1991 р. N 1798-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 6. – Ст. 56.
5. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. N 436-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 18–22. – Ст. 144.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. N 435-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2003. – № 40-44. – Ст. 356.
7. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
8. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
9. Про підприємництво: Закон України від 7 лютого 1991 р. N 698-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 14. – Ст. 168.
10. Про зовнішньоекономічну діяльність: Закон України від 16 квітня 1991 р. N 959-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1991. – № 29. – Ст. 377.
11. Про захист прав споживачів: Закон України від 12 травня 1991 р. (у редакції Закону України від 1 грудня 2005 р. N 3161-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – N 7. – Ст. 84.
12. Закон України від 4 листопада 1991 р. «Про державний кордон України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1777-12>.
13. Закон України від 3 квітня 2003 р. «Про державну прикордонну службу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/661-15>.
14. Закон України від 2 липня 2015 р. «Про Національну поліцію» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19>.
15. Закон України 6 грудня 1991 р. «Про Збройні Сили України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1934-12>.
16. Закон України 6 грудня 1991 р. «Про оборону» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1932-12>.
17. Закон України від 7 червня 2018 р. «Про дипломатичну службу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2449-19>.
18. Закон України «Про Національну гвардію України» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/876-15>.
19. Закон України від 10 грудня 2015 р. «Про державну службу» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19>.
20. Закон України від 21 травня 1997 р. «Про місцеве самоврядування» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/280/97-вр>.
21. Закон України від 7 червня 2001 р. «Про службу в органах місцевого самоврядування» Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2493-14>.

22. Закон України від 10 листопада 1994 р. «Про транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/232/94-вр>
23. Закон України від 4 липня 1996 р. «Про залізничний транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/96-вр>.
24. Закон України від 5 квітня 2001 р. «Про автомобільний транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2344-14>.
25. Закон України від 15 травня 1996 р. «Про трубопровідний транспорт» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/192/96-вр>.
26. Закон України від 5 липня 2012 р. «Про занятість населення» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17>.
27. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18 вересня 1991 р. N 1560-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1991. – № 47..
28. Про товарну біржу: Закон України від 10 грудня 1991 р. N 1956-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 10.
29. Про іноземні інвестиції: Закон України від 13 березня 1992 р. N 2198-XII (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1992. – № 26.
30. Про антимонопольний комітет України: Закон України від 26 листопада 1993 р. № 3659-XII (із змінами) / Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1993. – № 50.
31. Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні: Закон України від 30 жовтня 1996 р. N 448/96-ВР (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 51.
32. Про ратифікацію Конвенції про захист прав і основних свобод людини 1950 року, Першого протоколу та протоколів N 2, 4, 7 та 11 до Конвенції: Закон України від 17 липня 1997 р. N 475/97-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1997. – N 40. – Ст. 263.
33. Про фінансовий лізинг: Закон України від 16 грудня 1997 р. N 723/97- ВР // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1998. – № 16.
34. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 р. N 586-XIV // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 1999. – № 20-21.
35. Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. N 1906-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2004. – № 50.
36. Про міжнародне приватне право: Закон України від 23 червня 2005 р. N 2709-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2005. – № 32.
37. Про цінні папери та фондовий ринок: Закон України від 23 лютого 2006 р. № 3480-IV (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – № 31.
38. Про акціонерні товариства: Закон України від 17 вересня 2008 р. № 514-VI (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2008. – № 50-51. – Ст. 384.
39. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 1 липня 2010 р. N 2404-VI. // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 40. – Ст. 524.
40. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 1 липня 2010 р. N 2411-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 40. – Ст. 527.
41. Про державне регулювання у сфері комунальних послуг: Закон України від 9 липня 2010 р. N 2479-VI (у редакції Закону України від 7 липня 2011 р.) (із змінами) // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – N 49. – Ст. 571.
42. Про загальну безпечність нехарчової продукції: Закон України від 2 грудня 2010 р. N 2736-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – N 22. – Ст. 145.
43. Про прискорений перегляд регуляторних актів, прийнятих органами та посадовими особами місцевого самоврядування: Закон України від 14 грудня 2010 р. N 2784-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>
44. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2020 р.: Закон України від 21 грудня 2010 р. N 2818-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – N 26. – Ст. 218.
45. Концепція вдосконалення державного регулювання господарської діяльності. Схвалено Указом Президента України від 3 вересня 2007 р. N 816. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

46. Положення про порядок реєстрації випуску (випусків) акцій при заснуванні акціонерних товариств. Затверджено рішенням Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку від 30 грудня 2009 N 1639, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 02.04.2010 р. за N 273/17568. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>

Міжнародні акти

1. Конвенція про захист прав і основних свобод людини, (Рим, 4 листопада 1950), Конвенцію ратифіковано Законом України від 17 липня 1997 р. N 475/97-ВР // *Голос України*. – 2001. – 10 січня – N 3 (2503). – С. 6–8.
2. Конвенція «Про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» від 18 травня 1965 р., ратифікована Законом України від 16 березня 2000 р. «Про ратифікацію Конвенції про порядок вирішення інвестиційних спорів між державами та іноземними особами» // <http://zakon1.rada.gov.ua>
3. Конвенція про заснування багатостороннього агентства по гарантіям інвестицій від 11 жовтня 1985 р., ратифікована Законом України від 17 лютого 2000 р. «Про ратифікацію Конвенції про заснування багатостороннього агентства по гарантіям інвестицій» // <http://zakon1.rada.gov.ua>
4. Угода про співробітництво в інвестиційній діяльності, підписана Україною 24 грудня 1993 р. в м. Ашгабаті // <http://zakon1.rada.gov.ua>

20. Інформаційні ресурси

1. <http://rada.gov.ua/> – офіційний сайт Верховної Ради України
2. <https://www.kmu.gov.ua/> – офіційний сайт Кабінету Міністрів України
3. <http://www.mlsp.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства соціальної політики України
4. <https://www.president.gov.ua/documents> – офіційний сайт Президента України
5. <https://minjust.gov.ua> – офіційний сайт Міністерства юстиції України.
6. <https://lawyersunion.org.ua> – сайт Співки юристів України
7. www.drs.gov.ua > regulations - Нормативно-правові акти України
8. <http://www.nbu.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського.
9. <http://nlu.org.ua> – Національна бібліотека України ім. Ярослава Мудрого
10. <http://pravo.biz.ua/> -Pravo.biz.ua : юридична бібліотека
11. <http://law.biz.ua/books/0023/0204.ht> - Електронна юридична бібліотека
12. <http://www.pravoznavec.com.ua/> - Правознавець : електронна б-ка юрид. л-ри
13. <http://lexlibrary.org/> - Електронна юридична бібліотека Lex
14. <http://znatoki.net/> - Юридична бібліотека на Znatoki.net
15. <http://www.yur-info.org.ua/> - Юр-Инфо – сайт для юриста
16. <http://www.coe.int> -Рада Європи
17. <http://europa.eu.int/eur-lex/> - База законодавства ЄС - EUR-Lex
18. <http://www.echr.coe.int> - Європейський суд з прав людини
19. <http://www.eurocourt.org.ua> - Український портал практики Європейського суду з прав людини
20. <http://www.chartesociale.coe.int> - Європейська соціальна хартія